

Accounting in terms of the average wage, discouraging fraud, encouraging honesty

Theft in Jewish ethical values is a very serious offence. Its prohibition "thou shalt not steal" is given prominence in the eighth commandment. In the book of Proverbs we read "so are the ways of every one greedy of gain; it taketh away the life of the owners thereof". In Baba Kama we read "he who steals from his fellow man the value of a Peruta, it is as if he has taken his soul from him". In short, there is a realization in Jewish thought that theft is equated in a certain sense to taking away part of one fellow mans life. The average wage can be used to make this fact explicit and quantifiable as we shall see below.

Money can be expressed in terms of time by using for example the average monthly wage as an exchange rate. If your bank balance on a certain date is 1800 shekel and the average wage on that date is 1200 shekel a month, then the balance can be expressed as $1800/1200=1.5$ average monthly wages, that is the value of 1.5 months of average labour. In this way prices, apartment rentals, fees, balances, monthly payments, rates and so on can be defined in terms of time. We assert that balances and monies expressed in terms of the average wage gives a clear meaning of the value of these amounts in terms of what it means in time to the average man. Thus we contend that for every average monthly wage stolen, the thief is likely to have "damaged" or "destroyed" one month of life of his fellow man. It seems appropriate therefore that for every average monthly wage stolen, the thief, in the most severe case, should be penalized for a period of one month. This makes explicit the duration of the penalty but what penalty is Halachically acceptable?

In today's society, prison is prescribed as a penalty for theft. The above approach could be used for determining the length of the prison sentence in a meaningful way.

However, the Torah does not prescribe prison as a penalty for theft (or for that matter for any crime). The Torah requires instead the thief return what he has stolen and pay a fine. If the thief is unwilling or unable to do so, he is made to work off the debt. In view of this we suggest that a monthly fine or a higher rate of tax be applied for the time period defined above. If we add the restriction that this penalty ceases the moment the thief pays back what is required, this might make this approach Halachically acceptable.

While making this suggestion it must be made clear that it is not the author's intention that more people should be fined or spend extended periods in prison, but rather to find a framework to deter theft and fraud. Expressing the value of money and the penalty for its theft in like terms, would in our opinion be a significant deterrent.

התחשבות לפי השכר הממוצע, הרתעת הונאה, עידוד יושר

ערכי היהדות מתייחסים לגניבה כאל עבירה חמורה מאד. האיסור "לא תגנב" זוכה למעמד בכורה בכך שהוא מופיע בין עשרת הדברות. בספר משלי נאמר: "כן ארחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח", ובמסכת בבא קמא נאמר "כל הגוזל את חברו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו". כלומר, מחשבת היהדות גורסת שגניבה משולה במידת מה לנטילת נפש. ניתן להשתמש בשכר הממוצע להבליט עובדה זו ובאופן כמותי, כפי שנראה להלן.

ע"י שימוש לדוגמה בשכר הממוצע החודשי כשער חליפין, ניתן לבטא כסף לפי זמן. אם יתרתך בבנק בתאריך מסויים הנה 1800 ש"ח ובתאריך הוא השכר הממוצע החודשי הנו 1200 ש"ח, אזי לפי "זמן" היתרה בבנק הנה $1.5=1800/1200$ לפי השכר הממוצע החודשי, כלומר יש ליתרה ערך של 1.5 חודשי עבודה ממוצעת. בדרך זו ניתן להגדיר מחירים, שכר דירה, אגרות, יתרות, תשלומים חודשיים, ארנונה וכו', לפי זמן. אנחנו טוענים שיתרות וכספים הנקבעים במושגי השכר הממוצע נותנים משמעות ברורה לערכם של סכומים אלה כלפי המשמעות בזמן לגבי האדם הממוצע. לכן נטען שכנגד כל שכר חודשי ממוצע שנגזל עלול להיות שהגנב "הזיק" או "השמיד" חודש מחיי חברו. לכן נראה הדבר כצודק שעבור כל שכר חודשי ממוצע שנגזל, יענש הגזלן, במקרים החמורים ביותר, במשך חודש ימים. זה מבהיר את תקופת העונש, אך מה עמדת ההלכה לגבי העונש עצמו?

בחברה בת זמננו מקובל המאסר כעונש עבור עבירת גניבה, ואפשר להשתמש בגישה המוזכרת לעיל כדי לקבוע את אורכה של תקופת המאסר באופן הניתן להבנה.

אלא שהתורה אינה קובעת את המאסר כעונש לגניבה (למעשה אף לא לשאר העבירות). מאידך דורשת התורה מהגנב להחזיר את הגניבה ולשלם קנס. אם הגנב אינו רוצה או אינו יכול לעשות כן, הוא נדרש לעבוד בחובו. לאור זאת אנו מציעים קנס חודשי או שיעור גבוה יותר של מס שיושת למשך תקופת הזמן המוגדרת לעיל. אם נוסיף את ההגבלה שקנס זה יגיע לסיימו באותו רגע בו משלם הגנב את הנדרש על פי ההלכה, יתכן והגישה יכולה להתאים עם ההלכה.

יחד עם ההצעה המוגשת בזה ברצוננו להבהיר שאין בכוונתו של המחבר להרחיב את מעגל הנקנסים או המרצים תקופות מאסר, אלא למצוא מסגרת להרתיע אנשים מגניבה ומהונאה. הביטוי הניתן לערכו של הכסף והעונש עבור גניבתו במושגים דומים עשוי לדעתנו להוות הרתעה משמעותית.

Theft of lifetime's income

Another possibility which could be considered is to define in law "theft of lifetime's income". This of course requires that average lifetime income be carefully and expertly estimated. (A very approximate guess is about 60 years average income or 720 average monthly wages). We oppose imposing a more severe penalty for such a theft than what we suggested above. Rather, the purpose of making such a definition is to make clear and emphasize in human terms the damage caused by large thefts.

The author further believes it is not enough to deter theft and fraud but it is of the utmost importance to encourage honesty, integrity and impartiality when handling the monies of others. We therefore also suggest that a solemn promise or declaration be made by those responsible for looking after the monies of others and that they are reminded of their promise from time to time. Here is an example of such a promise.

An Example of a Solemn Promise of Honesty Integrity and Impartiality

I the undersigned have responsibility for handling and/or deciding on the monies of others and will strive to do so with honesty, integrity and impartiality.

I am aware that if I misuse this responsibility that this will prevent or delay those to whom these monies justly belong from receiving what is due to them. This may cause them hardship, cause them to leave the country, or indeed shorten their lives as the monies involved can be very large and may even exceed the total lifetime income of the average Israeli citizen.

I am aware, G-d forbid, for each average monthly wage stolen or defrauded, I may be "damaging" or "destroying" one month of life of my fellow man.

I am also aware that the maximum penalty for theft and fraud is.....

I therefore will strive to be upright when handling these monies.

Section 6 from the article
"Linkage not Interest - Wages not Prices".
See <http://cc.jct.ac.il/~rafi/>
R.B. Yehezkael (formerly Haskell).

אפשרות נוספת שניתן להביא בחשבון היא להגדיר בחוק "גניבה של הכנסת חיים". דבר זה דורש, כמובן, הערכה זהירה וביד מומחה של הכנסת חיים (ניחוש גס מאד הוא של הכנסה ממוצעת במשך 60 שנה או 720 משכורות חודשיות ממוצעות). אנו מתנגדים לכך שיוטל עונש כבד יותר ממה שהצענו לעיל עבור גניבה מעין זו. הכוונה המסתתרת מאחורי הגדרה זו היא להבהיר ולהדגיש במונחים אנושיים את הנזק הנגרם מגניבות גדולות.

כמו כן מאמין המחבר שאין זה מספיק להרתיע גניבות והונאה, אלא שיש חשיבות עליונה לעודד יושר, הגינות ואי משוא פנים בעת שעוסקים בממון של אחרים. לכן אנו גם מציעים שיש לדרוש מאלה המופקדים על ממונם של אחרים לתת הבטחה מחייבת או הצהרה מחייבת, ולהזכירם בדבר הבטחתם או הצהרתם מפקידה לפקידה. להלן דוגמה של הבטחה כזו.

דוגמה להבטחה מחייבת בדבר יושר כנות ואי משוא פנים

אני החתום מטה נושא באחריות לטפל ו/או להחליט בדבר כספים של אחרים ואשתדל לעשות זאת ביושר, בהגינות ובלא משוא פנים.

אני מודע לכך שאם אמעל באחריות שאני נושא בה, עלול הדבר לפגוע ביכולתם של בעלי הכסף החוקיים לקבל את המגיע להם או לקבלו בזמן. זה עלול לגרום להם לקשיים, עלול להניע אותם לרדת מן הארץ, ואולי אפילו לקצר את חייהם, משום שהכספים המעורבים בכך עשויים להיות רבים מאד ועשויים לעלות על סך כל הכנסת החיים של האזרח הישראלי הממוצע.

אני מודע לכך שמול כל משכורת חודשית ממוצעת שתיגזל או תוצא במרמה, חלילה, אני עלול "להזיק" או "להשמיד" חודש אחד מחיי אדם.

אני גם מודע לכך שהעונש המירבי על מעשה גניבה או הונאה הוא....

לכן אשתדל להיות נאמן ויושר בטיפול בכספים אלה.

סעיף 6 מהחיבור
"הצמדה ולא רבית - שכר ולא מחירים".
ראה <http://cc.jct.ac.il/~rafi/>
ר.ב. יחזקאל (לפנים הסקל).

תשס"ט - 2009